

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 10145/03

בפני : כבוד השופט א' א' לוי
כבוד השופט א' גרוניס
כבוד השופטת א' חיות

העותר : חמי (נחמיה) דורון

נ ג ד

- המשיבים :
1. ח"כ ויו"ר ההסתדרות הכללית החדשה –
עמיר פרץ
 2. ח"כ ויו"ר הסתדרות העובדים הלאומית –
אברהם הירשנזון
 3. היועץ המשפטי לממשלה

עתירה למתן צו על-תנאי

תאריך הישיבה : כ"ב בטבת תשס"ה (3.1.2005)

בשם העותר : עו"ד אהוד שטמר

בשם המשיב 1 : עו"ד רחל בן אורי

בשם המשיב 2 : עו"ד גדעון קורן

בשם המשיב 3 : עו"ד ענר הלמן

פסק-דין

השופט א' א' לוי:

סעיף 13א(א) לחוק חסינות חברי כנסת, זכויותיהם וחובותיהם, תשי"א-1951, אוסר על חבר כנסת לכהן בגוף ציבורי אף שלא בתמורה. החוק מוסיף וקובע, כי מי שכהן בגוף ציבורי ונבחר לכנסת "חברותו באותו גוף תפקע ביום היותו לחבר כנסת". להוראה כללית זו נקבע חריג בסעיף 13א(1), ולפיו לא יחולו הוראות סעיף קטן (א) על חבר כנסת המכהן, שלא, בתמורה כיו"ר של אחד משני אלה: ההסתדרות הכללית החדשה, והסתדרות העובדים הלאומית.

עד לבחירתו לכנסת כיהן העותר, ח"כ חמי דורון, כחבר במועצת עיריית ראשון לציון, וחברותו שם פקעה מכוח אותה הוראת חוק. להשקפתו, נכון היה להחיל את אותו כלל גם על אותם נושאי משרה בהם עוסק סעיף 1א(1), הואיל ובקביעתו של אותו חריג כרוכה פגיעה בכבוד הכנסת, במעמדם של חבריה, בחובותיהם כחברי כנסת, וגלום בה גם חשש של ניצול לרעה או ניגוד עניינים. מכל הטעמים הללו מבקש העותר כי נכריז על בטלותו של החריג לפי סעיף 1א13 לחוק. להשלמת התמונה נוסיף, כי הצעת חוק ברוח העתירה שבפנינו שהניח העותר על שולחנה של הכנסת, נדחתה ביום 22.10.03 בשלב של הקריאה הטרומית. משנכשל שם, מבקש העותר סעד מבית משפט זה.

הסוגיה שעלתה לדיון בפנינו, שייכת לתחום פריסתה של חסינות חברי כנסת, ולהשקפתנו, המקום הראוי לדון בה הוא בבית הנבחרים עצמו, ולא מקום אחר זולתו. הכנסת היא שהוסיפה את סעיף 1א13 לחוק בשנת תשנ"ח (ספר החוקים 1650, מיום ט' בשבט התשנ"ח, 5.2.1998, עמוד 115), והיא רשאית להחליט לשנותו, הכול בהתאם לשיקול דעתה ובגדר הסמכות המסורה לה.

סעיף 15(ג) לחוק יסוד: השפיטה קובע, כי בית משפט זה ידון בעניינים אשר הוא רואה צורך לתת בהם סעד למען הצדק, ואיננו סבורים כי העתירה הנוכחית היא מסוג המקרים בהם התערבותנו מתחייבת או נדרשת. אדרבא, אין זה מתקבל על הדעת שבכל עת שחבר כנסת ייכשל בהעברתה של הצעת חוק פרטית, הוא יפנה להשיג את מבוקשו באמצעות בית המשפט. דרך זו כרוכה בה תקלה קשה לעיקרון הפרדת הרשויות, הואיל וסופה שתוליך להעברת חלק מסמכויות החקיקה לבית המשפט הגבוה לצדק. איננו סבורים כי תוצאה זו רצויה, ומכאן החלטתנו לדחות את העתירה.

ניתן היום, כ"ב בטבת תשס"ה (3.1.2005).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט